

Motion till riksdagen 2023/24:1843

av **Lars Mejern Larsson och Mikael Dahlgvist (båda S)**

Samhällsviktiga kontanter

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att trygga tillgången på kontanter samt stärka deras ställning som betalningsmedel och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Ett av Riksbankens främsta ansvarsområden är att säkerställa tillgången till betalmedel i Sverige. På senare tid har det dock blivit allt mer komplicerat att använda kontanter, det vill säga sedlar och mynt, som betalningsmedel. Allt fler transaktioner genomförs med bankkort eller Swish, och många butiker och restauranger accepterar enbart kortbetalningar. Till och med banker har övergått till att inte längre hantera kontanter. Denna övergång har sina fördelar, inklusive ökad säkerhet för personalen och minskad möjlighet för kriminella att begå rån för att få tag i kontanter.

Samtidigt finns det ett starkt önskemål från många, särskilt äldre personer, att kunna fortsätta använda kontanter som betalningsmedel. Riksbanken fortsätter att prägla och tillhandahålla sedlar och mynt som fortfarande är lagliga betalningsmedel i Sverige, men tyvärr är det allt svårare att använda dem i praktiken.

Nyligen mottog regeringen Betalningsutredningens betänkande, författat av utredaren Anna Kinberg Batra, och detta förslag är nu under remiss. Det har dock redan kommit in synpunkter från olika håll som ifrågasätter om utredningens förslag i sig är tillräckliga för att trygga tillgången till kontanter. Till och med Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) nämner på sin hemsida att det kan vara klokt att ha en mindre summa kontanter tillgängliga hemma om en kris skulle uppstå.

Över hela Europa har politikerna insett faran med att kontanterna försvinner. Danmark och Norge har lagkrav på handeln att acceptera kontanter. Storbritannien, Holland, Österrike och Spanien har infört regler för att kontanterna ska fungera som betalmedel. Som en blixtnyhet från klar himmel presenterade nyligen också EU-kommissionen ett lagförslag att handeln i hela euroområdet ska ta emot kontanter. Men i Sverige har

utfasningen av kontanter snarast hejats på. Butiker kan bara sätta upp en lapp vid kassan att de inte tar kontanter. Enkelt och smidigt, ”ingått avtal” kallas det av jurister. Att det samtidigt innebär att människor diskrimineras anses mindre viktigt. Storbritannien, Holland, Österrike och Spanien har infört regler för att kontanterna ska fungera som betalmedel.

Lars Mejern Larsson (S)

Mikael Dahlgvist (S)